

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДИ У ТРЕТЬОМУ ТИСЯЧОЛІТТІ

**Тези доповідей
державної науково-практичної конференції молодих
вчених, аспірантів та докторантів**

«НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ»

14–15 травня 2015 року

**Біла Церква
2015**

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, ректор, голова оргкомітету;

Сахнюк В.В., д-р вет. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності,
заступник голови оргкомітету;

Хахула В.С., канд. с.-г. наук, декан агробіотехнологічного факультету;

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, голова НТТМ університету;

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, зав. аспірантури та докторантури;

Сокольська М.О., зав. редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар;

Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ ф-ту;

Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності;

Наукові пошуки молоді у III тисячолітті «Новітні технології в рослинництві»: Тези доповідей державної науково-практичної конференції вчених, аспірантів та докторантів, 14-15 травня 2015 року. – Біла Церква, 2015. – 26 с.

У збірнику тез представлені матеріали наукових досліджень з найактуальніших питань сільськогосподарського виробництва в рослинництві зокрема, застосування новітніх технологій вирощування та переробки зернових, овочевих та баштанних культур, запропоновані науково обґрунтовані норми внесення мінеральних та органічних добрив, а також найбільш оптимальні сівозміни для вирощування сільськогосподарських культур.

Наведені результати доповідались на конференції «Новітні технології в рослинництві» 14-15 травня 2015 р. і можуть бути використані науковцями та виробничниками в їх практичній діяльності.

Ел. адреса: www.btsau.kiev.ua

БНАУ©2015

показник стійкості до полягання – 9,0 балів. Довжина стебла і міжвузлів в порядку їх розташування (знизу до колосонного) у селекційних номерів обумовлена як зовнішніми умовами, так і внутрішніми – біологічними особливостями їх росту і розвитку. Так, в найбільш несприятливому за гідротермічними показниками 2013 р. довжина стебла у напівкарликів знаходилася в межах 49,4-56,0 см, що значно нижче показників попередніх років. У середньорослих генотипів довжина стебла становила 51,1-73,8 см і вони за цим показником відносилися до напівкарликів. Зменшення довжини стебла у напівкарликових і середньорослих номерів відбулося за рахунок усіх міжвузлів, але з певними особливостями. Так, у напівкарликів найбільше зменшилось п'яте (-6,0 см), перше (-4,6 см) і друге (-4,1 см) міжвузля, а у середньорослих номерів – друге (-8,8 см), третє (-7,9 см) і перше (-5,7 см).

Нами встановлено, що в більш сприятливих для росту і розвитку 2011 і 2012 рр. друге міжвузля у 1,1-2,1 рази було довше за перше, третє у 1,1-1,6 рази за друге, четверте перевищувало за довжиною у 1,1-2,0 рази третє і п'яте у 1,3-2,1 рази четверте. Співвідношення між порядковими міжвузлями у 2013 р. значно різнилися від попередніх років. Так четверте міжвузля у 1,7-2,5 рази перевищувало третє, а друге було більше у 1,4-4,7 разів за перше.

Напівкарликові номери 26 КС, 17 КС і середньорослий сорт Перлина Лісостепу рекомендуються для використання як вихідний матеріал для створення сортів універсального типу.

УДК 631.58:68.35.31

ПАВЛІЧЕНКО А.А., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ПЛОДОЗМІННОЇ СІВОЗМІНИ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ ОБРОБІТКУ ГРУНТУ І РІВНІВ ЖИВЛЕННЯ В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Заміна систематичної полицевої системи обробітку систематичною безполицевою призводить до збільшення забур'яненості культур сівозміни. За комбінованої і тривалої мілкої системи обробітку цей показник знаходився на рівні контролю.

Так, на дату збирання озимої пшениці засміченість орного шару чорнозему типового насінням бур'янів була вищою за безполицевої системи обробітку на 26,3 % на не удобрених ділянках, на 26,7 % – за одинарного рівня удобрення, 26,0 – за подвійного рівня удобрення і 18,6 % – за потрійного рівня удобрення, ніж за полицевої системи обробітку.

За комбінованою і тривалою мілкою обробітку ґрунту різниця становила відповідно – 2,5 і 5,0 % на не удобрених ділянках, 4,0 і 5,3 – за одинарного, 5,5 і 8,2 за подвійного, 5,7 і 10,0 % – потрійного рівня удобрення на користь систематичного полицевого обробітку.

Сира маса бур'янів вища за безполицевої системи на 48,1 %, комбінованої – на 3,6 %, ніж за систематичного полицевого обробітку.

Найбільша різниця в забур'яненості посівів спостерігалась в полі озимої пшениці. На дату збирання культури за плоскорізного обробітку бур'янів було на 63,6 %, за

комбінованого на 6,5 % більше, а за тривалого мілкого – на 6,5 % менше, ніж на контролі.

Вища забур'яненість за плоскорізної, ніж полицевої системи обробітку спостерігається відповідно по конюшині – 51,7 %, озимій пшениці – 63,6, кормових буряках – 53,5, вико-вівсяній суміщі – 57,1 і по ячменю – 23,6 %. За комбінованого обробітку забур'яненість, порівняно з контролем, конюшини – 1,1 %, озимої пшениці на 6,5, кормових буряках – на 3,0, гороху – на 2,2 % вища, а по ячменю – на 12,7 % нижча. За тривалого мілкого обробітку забур'яненість конюшини на 9,2 %, озимої пшениці – 6,5, кормових буряках – 7,9, вико-вівсяній суміщі – 9,9 % і ячменю – на 17,3 % нижча, ніж за полицевої системи обробітку ґрунту.

Різниця в засміченості ґрунту і забур'яненості посівів становила 1,1–17,3 % по всіх культурах сівозміни на дату збирання за систематичної полицевої, за комбінованої і за тривалої мілкої систем обробітку ґрунту. Підвищення цих показників спостерігалось за систематичного безполицевого обробітку ґрунту.

Запаси насіння бур'янів в орному шарі станом на квітень 2014 р. зменшилися порівняно з квітнем 2009 р. на 5,4 % за контрольної системи обробітку, 1,7 % – плоскорізного, 5,0 % – комбінованого і 4,8 % – за тривалого мілкого обробітку. Кількість бур'янів в липні 2014 р. зменшилась відповідно порівняно з липнем 2009 р. на 3,3; 13,7; 17,4 і 19,1 %.

Добрива, підсилюючи ріст і розвиток культур сівозміни, сприяли пригніченню бур'янів, тому з підвищенням рівня удобрення їх кількість зменшувалась. Так, за контрольної системи обробітку ґрунту при внесенні під конюшину лучну, озиму пшеницю, кормовий буряк, вико-вівсяну сумішку та ячмінь потрійного рівня удобрення забур'яненість посівів на дату збирання врожаю зменшилась відповідно на 58; 64; 54; 56 і 55 % порівняно з нульовим рівнем удобрення. Аналогічна закономірність спостерігалась і по інших системах обробітку ґрунту в сівозміні.

Внесення під конюшину, озиму пшеницю, кормові буряки, вико-овес і ячмінь потрійного рівня удобрення порівняно з нульовим рівнем удобрення, забезпечувало зниження маси однієї рослини бур'яну за контрольної системи обробітку ґрунту на 6; 19; 27; 50 і 7 %.

Актуальна і потенційна забур'яненість ріллі на період сіви культур і збирання врожаю найнижча за тривалого мілкого обробітку, найвища – за систематичного безполицевого. За систематичного полицевого та комбінованого обробітків ці показники дещо вищі, ніж за тривалого мілкого. Із збільшенням норм добрив актуальна і потенційна забур'яненість знижуються.

УДК 631.569.2/631.51/.51/.8: 633.11,324

ПАНЧЕНКО О.Б., здобувач

Науковий керівник – **ПРИМАК І.Д.**, д-р с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗМІНА СТРУКТУРИ УРОЖАЮ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА ДОЗ ДОБРИВ

У структурі врожаю озимої пшениці двома найголовнішими узагальнюючими показниками є кількість продуктивних стебел на одиниці площі і маса зерна з

ЗМІСТ

Цимбал Я.С. Нагромадження симбіотичного азоту бобовими травами у надземній біомасі в зеленому конвеєрі	3
Гіптенко Н.М. Вивчення морфологічних ознак гібридів F ₁ помідора української селекції ...	4
Лавська Н.В. Екологічно безпечні прийоми вирощування ніжинського огірка	5
Крупа Н.М., Роговський С.В. Результати інвентаризації зелених насаджень на території бульвару «Комсомольський» в місті Біла Церква	6
Роговський С.В., Жихарева К.В. Аналіз складу та стану дендрофлори бульвару 50-річчя Перемоги у м. Біла Церква за результатами інвентаризації	7
Мацкевич В.В., Філіпова Л.М. Застосування цитокінінів за мікроклонального розмноження ягідних культур	8
Лозінська Т.П. Селекційна цінність за продуктивним і адаптивним потенціалом сучасних сортів пшениці ярої	9
Карпук Л.М., Крикунова О.В., Кикало М.М., Вахній С.П., Присяжнюк О.І. Побудова множинних регресійних моделей росту та розвитку рослин буряків цукрових	10
Грабовський М.Б., Грабовська Т.О. Фотосинтетична діяльність гібридів кукурудзи залежно від ширини міжрядь і густоти рослин	11
Покотило І.А., Ткачук В.М. Залежність тривалості вегетаційного та міжфазного періодів коріандру від ширини міжрядь, норм висіву та сортів в умовах Центрального Лісостепу України	13
Панченко Т.В., Ткачук В.М. Розрахунок часток впливу елементів технології вирощування на елементи структури урожайності сортів пшениці озимої	14
Федорук Ю.В. Особливості формування врожайності бульб картоплі залежно від доз мінеральних добрив в умовах дослідного поля ННДЦ БНАУ	15
Яковенко О.М. Формування ґрунтоживучої шкідливої ентомофауни в агроценозах цукрових буряків залежно від ланки сівозміни	16
Кривенко А.І. Ефективність протруювання насіння пшениці озимої проти фузаріозної кореневої гнилі в умовах Центрального Лісостепу України	17
Василенко О.С. Обґрунтування системи адаптивного регулювання електронавантаження автономних вітроенергетичних установок	18
Сенчук М.М. Обґрунтування оптимальної структури посівних площ та поголів'я худоби господарства для органічного землеробства	19
Демещук В.А. Вплив ефективності використання машинно-тракторних агрегатів на собівартість продукції рослинництва	20
Лозінський М.В. Формування довжини стебла у селекційних номерів пшениці м'якої озимої, отриманих від батьківських форм різного походження	21
Павліченко А.А. Забур'яненість сільськогосподарських культур плодозмінної сівозміни за різних систем обробітку ґрунту і рівнів живлення в Правобережному Лісостепу України	22
Панченко О.Б. Зміна структури урожаю озимої пшениці залежно від систем обробітку ґрунту та доз добрив	23